

Bezpieczeństwo i higiena pracy pracowników z obcego kraju oraz zapobieganie wypadkom

Spis treści

- 1) MIEJSCE PRACY
- 2) UŻYWANIE MASZYN ROLNICZYCH I SPRZETU DO PRACY
- 3) UŻYWANIE ŚRODKÓW PRZECIWPOZOJĘTYNICKICH
- 4) PRZENOSZENIE RECZNE ŁADUNKÓW, CIEZARÓW.
- 5) HALAS
- 6) DRGANIA
- 7) WIZYTY LEKARSKIE
- 8) PRZYRZĄDY DO OCHRONY INDYWIDUALNEJ
- 9) PRACA W MIEJSCACH ODIZOLOWANYCH

Ta broszura dostarcza pewnych informacji, dotyczących; jak pracować bezpiecznie w rolnictwie

1 I locali di lavoro

Molti infortuni avvengono in locali chiusi come stalle, magazzini e cantine soprattutto per cadute o scivolamenti.

Questo può accadere quando:

- i pavimenti sono irregolari o scivolosi
- il lavoro si svolge in luoghi sopraelevati non ben protetti

Cosa fare ?

Alcune regole di sicurezza per i locali di lavoro:

- > tenere liberi da materiale e attrezzature i passaggi e i percorsi che conducono alle uscite, per favorire una via di fuga immediata in caso di emergenza
- > tenere le porte aperte durante il lavoro (non chiudere a chiave)
- > indicare con idonea segnaletica i luoghi dove vengono effettuati lavori pericolosi (ad esempio, preparazione degli antiparassitari)
- > i pavimenti devono essere mantenuti in buono stato di conservazione: senza buche, ostacoli o dislivelli
- > utilizzare possibilmente scale fisse per accedere ai luoghi di lavoro sopraelevati
- > fissare in modo stabile le scale portatili che devono avere piedini antiscivolo
- > assicurarsi che i luoghi di lavoro sopraelevati siano protetti con parapetti alti almeno un metro.

1 Miejsce pracy

Wiele wypadków zdarza się w miejscach zamkniętych, takich jak; obory, magazyny, piwnice itp, przedewszystkim przez upadki i poslizgi.

Mozes zdarzyc sie to w przypadku gdy:

- posadzki moga byc nierowne, sliskie
- lub praca odbywa sie na podwyzszeniu, bez odpowiedniego zabezpieczenia typu bariery

Co robic?

Niektore zasady bezpieczeństwa w miejscach pracy;

- > musi byc wolne przejscie od materialow i narzedzi rolniczych prowadzace do drzwi, oraz od strony zewnetrznej drzwi. Aby w razie koniecznosci – niebezpieczenia, moc natychmiast opuszcic miejsce pracy
- > drzwi musza byc otwarte podczas pracy (nie zamykac na klucz)
- > miejsca, w ktorych jest wykonywana niebezpieczna praca, powinny byc jakieś oznakowania np; przygotowanie srodkow pasozytniczych
- > posadzka musi byc w dobrym stanie, bez dziur, nierownosci
- > uzywac w miare mozliwosci schodow stalych, jesli chodzi o prace na wysokosciach
- > umocowac dobrze schody przenosne, ktore musza miec schodki przeciwposlizgowe
- > ubezpieczyc miejsce pracy na wysokosci (bariera o wysokosci co najmniej 1 metr).

2 Le macchine agricole e le attrezzature di lavoro

Le macchine agricole e le attrezzature di lavoro sono tra le più importanti cause di infortunio nel settore agricolo

I principali rischi sono dovuti a:

- > macchine e attrezzature troppo vecchie;
- > scarsa manutenzione;
- > ambiente di lavoro “difficile” (ad esempio, dislivelli eccessivi, terreni franosi, etc.)
- > condizioni ambientali sfavorevoli (sole intenso, lavoro serale, etc.)
- > uso improprio di macchine e attrezzature
- > uso di macchine da parte di persone non esperte
- > mancanza di adeguata informazione e formazione su utilizzo e manutenzione delle macchine e delle attrezzature.

Cosa fare?

Alcune regole di sicurezza per l'utilizzo delle macchine e delle attrezzature:

- > leggere attentamente i manuali forniti dal costruttore prima di utilizzare una macchina o una attrezzatura
- > fare attenzione a non indossare vestiti che possano agganciarsi alle macchine in movimento (ad esempio, sciarpe, camicie larghe, camici aperti, per chi ha capelli lunghi, legarli)
- > utilizzare il trattore solo se esperti e autorizzati dal datore di lavoro
- > fare attenzione nel salire e scendere dalla cabina di guida, utilizzando gli appositi corrimano o maniglioni; es. non salire o scendere quando la trattore è in movimento
- > verificare costantemente che la zona di lavoro e di manovra sia libera dalla presenza di persone o animali
- > utilizzare macchine provviste di protezioni di sicurezza

2 Używanie maszyn rolniczych i sprzętu do pracy

Maszyny rolnicze, jak i narzędzia pracy są najczęstszym powodem wypadków w rolnictwie.

Przedewszystkim niebezpieczeństwo spowodowane przez:

- > maszyny i urządzenia stare
- > niedostateczna konserwacja
- > trudne miejsce pracy (np; przesadna różnica poziomu, niestabilny teren itp.)
- > niesprzyjające warunki (ciągle nasłonecznione miejsce pracy, praca wieczorem itp.)
- > nieprawidłowe używanie maszyn, urządzeń rolniczych
- > używanie maszyn rolniczych przez osoby nieuprawnione
- > brak prawidłowej informacji, dotyczącej: jak używać maszyny i urządzenia rolnicze?

Co robić?

Niektóre reguły bezpieczeństwa, dotyczące, jak używać maszyn i urządzeń rolniczych:

- > przeczytać uważnie instrukcję przed użyciem maszyny lub urządzenia rolniczego
- > być ostrożnym i nie używać odzieży, która może być wciągnięta przez maszynę, podczas jej użytkowania (np; szaliki, bluzki długie, bluzki odpiecie itp., włosy długie należy mieć związane)
- > użycie traktora może być tylko za zgodą pracodawcy,
- > być ostrożnym przy wchodzeniu i schodzeniu z kabiny pilotazu, przy wykonywaniu tych czynności, należy trzymać się specjalnej rączki. Nie wchodzić i nie schodzić podczas gdy maszyna jest włączona
- > ocenić prawidłowo, czy miejsce pracy, gdzie poruszamy się maszyna, jest wolne od zwierząt i ludzi
- > używać maszyn z zapasową ochroną bezpieczeństwa

- > controllare che la trattrice sia provvista di telaio o cabina di sicurezza contro il ribaltamento
- > assicurarsi che l'albero cardanico sia sempre provvisto della protezione
- > arrestare il motore e inserire il freno, prima di effettuare interventi di manutenzione e riparazione su parti in movimento.

3 Gli antiparassitari

I lavoratori per utilizzare gli antiparassitari devono essere informati, formati e autorizzati.

L'uso improprio può comportare rischi per la salute e i sintomi possono essere:

- lievi (malessere generale)
- gravi (convulsioni, svenimenti, difficoltà respiratorie).

In caso di intossicazione acuta può verificarsi anche la morte.

Un uso improprio per lungo tempo di queste sostanze provoca danni progressivi a carico dei reni, del fegato, dei polmoni e del cervello.

- > skontrolowac traktor, ktory powinien miec dodatkowy zapas podwozia lub odpowiednia kabine bezpieczenstwa przeciw - wywroceniora
- > ubezpieczyc sie, czy pod traktorem znajduje sie odpowiednia czesc do podciagania, ktorra sluzy jako dodatkowa ochrona tak zwana wyciagarka kardanowa
- > wylaczyc silnik, podciagnac hamulec; zanim zacznie sie naprawie czesci ruchomych.

3 Srodki przeciwpasozystnicze

Osoba,ktora ma kontakt ze srodkami przeciwpasozystniczymi, musi byc przygotowana do tego typu zadania. Nieprawidlowe zachowanie moze byc przyczyna utraty zdrowia.

Objawy moga byc:

- lekkie (oslabienie ogolne)
- ciezkie (wymiotowanie, utrata przytomnosci, trudnosci oddychania).

W przypadku zatrucia, moze dojsc takze do smierci. Zbyt dlugi kontakt ze srodkami przeciwpasozystniczymi, moze byc powodem powaznych schorzen; nerek, watroby, pluc lub mozgu.

Come gli antiparassitari possono penetrare nel nostro organismo:

- > attraverso la bocca
  - mangiando o fumando senza lavarsi le mani dopo l'uso o la preparazione di antiparassitari
  - mangiando frutta trattata di recente con antiparassitari
- > attraverso il naso
  - per respirazione di polvere e vapori presenti nel luogo dove vengono conservati gli antiparassitari
  - per respirazione di polvere e vapori che si liberano durante la preparazione e il mescolamento
  - per respirazione di polveri e vapori durante l'uso in campo
- > attraverso la pelle (soprattutto mani e avambracci)
  - durante la preparazione ed il mescolamento
  - durante la distribuzione in campo
  - durante il lavoro su colture trattate.

Cosa fare?

Alcune regole per impedire incidenti legati all'utilizzo di antiparassitari:

- > utilizzare i necessari dispositivi di protezione individuale (DPI) durante:
  - la preparazione del prodotto e la distribuzione del prodotto nel campo
  - nei lavori manuali sulle colture dopo il trattamento
- > riporre gli abiti da lavoro separatamente dagli abiti non utilizzati per il lavoro
- > lavarsi accuratamente per rimuovere gli antiparassitari dalla pelle
- > non fumare durante il lavoro
- > tutti devono rispettare i tempi di rientro nel campo dopo il trattamento.

Jak srodki przeciwpasozytnicze moga wchlonac do naszego organizmu?

> przez usta!

- jedzacy i palacy papierosy bez umycia rak, po kontakcie ze srodkami

- jedzacy owoce swieze w trakcie kontaktu ze srodkami przeciwpasozytniczymi

> prezez nos!

- wdychajacy kurz i zapach w miejscu, gdzie sa przechowywane srodki przeciwpasozytnicze

- wdychajacy kurz i zapach w trakcie przygotowania i mieszania srodkow przeciwpasozytniczych

- wdychajacy kurz i zapach w trakcie uzytkowania srodkow pasozytniczych

> przez skore! (Przedewszyskim rece i przedramie sa narazone)

- podczas przygotowania i mieszania

- podczas rozprowadzania na polu

- podczas uprawy.

Co robic?

Niektore zasady bezpieczenstwa podczas uzywania srodkow pasozytniczych:

> uzywac obowiazkowo urzadzen dla ochrony indywidualnej podczas:

- przygotowania srodku przeciwpasozytniczego oraz podczas uprawy recznego pola

- podczas rozprowadzania srodku przeciwpasozytniczego na polu,

> oddzielic odziez robocza od tej, ktorą sie uzywa do chodzenia,

> myc sie bardzo dokladnie, jesli sie mialo kontakt ze srodkami przeciwpasozytniczymi.

> W miejscu pracy-nie palic.

> Wszyscy musza przestrzegac zasad dotyczacych czasu odczekania jaki jest potrzebny od momentu uzycia srodku przeciwpasozytniczego.

4 Movimentazione manuale dei carichi

In agricoltura numerosi lavori comportano sforzi fisici come il carico e lo scarico a mano di sacchi di concimi chimici, il sollevamento di pietre, etc...

La movimentazione manuale dei carichi può causare numerosi infortuni, tra cui lesioni alla colonna vertebrale dorso-lombare.

Cosa fare ?

- > utilizzare attrezzi o macchine quando possibile
- > controllare che il peso da movimentare sia entro i limiti consigliati
- > movimentare in due quando possibile
- > nel sollevare un peso:
  - mantenere il carico il più vicino possibile al corpo
  - piegare le ginocchia e mantenere la schiena diritta
  - evitare le torsioni del tronco durante il sollevamento
- > sottoporsi alle visite mediche previste in azienda.

4 Przenoszenie reczne ladunkow i ciezarow

W rolnictwie wiele prac jest zwiazanych z wysilkiem fizycznym np; załadowanie, rozładowanie workow z nawozami sztucznymi itp...

Przenoszenie reczne ladunkow i ciezarow jest powodem wielu wypadkow,miedzy innymi; uszkodzenie kregoslupa.

Co robic?

- > uzywac narzedzi i maszyn podczas pracy,
- > sprawdzac, czy ciezar nie przekracza limitu przewidzianego
- > przenosić we dwie osoby rzeczy ciezkie
- > podczas podnoszenia ciezarow:
  - trzymac ciezar jak najbliżej ciała
  - pamietac aby to robic na zgietych kolach, tym sposobem odciazony jest kregoslup
  - unikac zbytecznych skretow (podczas podnoszenia ciezarow)
- > zgodnie z zarzadzeniem oddac sie co jakis czas badaniu lekarskiemu.

5 Il rumore

Le macchine e gli attrezzi utilizzati in agricoltura spesso sono rumorosi.

Il rumore eccessivo può causare con il tempo una riduzione dell'udito (sordità).

Altri effetti sono: mal di testa, ansia, disturbi gastrici e intestinali.

Cosa fare ?

- segnalare al datore di lavoro macchine e mezzi rumorosi
- usare i mezzi di protezione (cuffie o tappi antirumore)
- allontanarsi dalle fonti di rumore quando possibile
- sottoporsi alle visite mediche previste in azienda.

6 Le vibrazioni

Le vibrazioni sono prodotte dai trattori e dalle attrezzature di lavoro.

I disturbi si possono manifestare:

- alla schiena: colonna vertebrale e muscoli della schiena ad esempio nell'utilizzo di trattori
- al braccio e alla mano nell'utilizzo di motoseghe, decespugliatori, etc.

Cosa fare?

- segnalare al datore di lavoro macchine e mezzi che vibrano in modo eccessivo
- devono essere previste pause di lavoro
- sottoporsi alle visite mediche previste in azienda.

5 Halas

Maszyny i urzadzenia rolnicze z reguly sa halasliwe. Przebywanie w ciaglym halasie moze doprowadzic do uszkodzenia ucha (gluchoty).

Inne problemy zdrowotne spowodowane halasem to: bol glowy, wymioty, problemy zoladkowe.

Co robic?

- dac znac pracodawcy o maszynach i narzedziach, ktore robia halas nienaturalny
- uzywac srodkow ochronnych (nauszniki, specjalne koreczki do uszu przeciwhalasowe)
- oddalic sie jak najdalej od halasu, jesli jest to mozliwe
- zgodnie z zarzadzeniem poddac sie co jakis czas badaniu lekarskiemu.

6 Drgania

Traktor jak i urzadzenia rolnicze powoduja drgania. Moga one powodowac:

- bol plecow- kregoslup oraz miesnie, sa narazone najbardziej podczas jezdzenia traktorem
- przesilenie ramienia i reki-podczas uzywania pily motorowej i kosiarki itp...

Co robic?

- dac znac pracodawcy, jesli jest uszkodzona maszyna czy narzedzie pracy
- robic przerwy w miare potrzeby pracownika
- zgodnie z zarzadzeniem poddac sie co jakis czas badaniu lekarskiemu.

7 Le visite mediche (la sorveglianza sanitaria)

E' importante anche una corretta sorveglianza sanitaria; si tratta di visite mediche e di altri esami a seconda dei rischi presenti sul lavoro e servono per tutelare la salute dei lavoratori.

Le vaccinazioni

La copertura vaccinale antitetanica; è obbligatoria per tutti i lavoratori agricoli (Legge 5 marzo 1963 n°292 e succ. modifiche e integrazioni; il richiamo della vaccinazione deve essere fatto ogni 10 anni).

I minori di 18 anni

- non possono svolgere lavori che presentano rischi come rumore eccessivo e utilizzo di sostanze pericolose (antiparassitari)
- non possono guidare trattori, utilizzare strumenti vibranti o svolgere altri lavori faticosi (previsti nell'allegato I del D.Lgs 262/2000).

Le donne in gravidanza e in post partum

- non possono svolgere lavori pericolosi, faticosi e insalubri che espongono a rumore, vibrazioni, movimentazione dei carichi e prodotti pericolosi (antiparassitari) (I lavori vietati sono elencati negli allegati A,B,C del DLgs 151/2001).

7 Wizity lekarskie

Bardzo ważne, aby co jakis czas poddac sie badaniu lekarskiemu oraz zgodnie z zaleceniem lekarza, jesli jest taka potrzeba dokonac odpowiednich badan.

Szczepienia!

Zgodnie z wymogami; szczepienie przeciwteczowi - obowiazkowe dla wszystkich, ktorzy pracuja w rolnictwie (zarzadzenie z 5.marca 1963 n° 292; szczepieniu nalezy sie poddac co 10 lat).

Pracownicy ponizej 18 roku zycia (maloletni) :

- nie moga wykonywac prac niebezpiecznych, nie moga pracowac w halasie, oraz nie moga miec kontaktu ze srodkami przeciwoasozytniczymi
- nie moga kierowac traktorem, nie moga uzywac sprzetu niebezpiecznego dla zdrowia, nie moga wykonywac czynnosci przewidzianych kodeksem (zarzadzenie 1 z dekretu 262/2000).

Kobiety w ciazy i po porodzie

- nie moga wykonywac prac niebezpiecznych, uciazliwych, szkodliwych dla zdrowia, oraz nie moga wykonywac prac halasliwych. Nie moga przenosic zadnych ciezarow, nie moga miec zadnego kontaktu ze srodkami przeciwpasozytniczymi (prace zabronione sa wyszczegolnione dekretem 151/2001).

8 I dispositivi di protezione individuale

La scelta delle idonee procedure di lavoro sono la regola fondamentale per la protezione della salute del lavoratore. Tuttavia, se permane ancora un rischio, si deve ricorrere all'adozione dei cosiddetti Dispositivi di Protezione Individuali (DPI). Con questo termine si intende qualsiasi attrezzatura e/o indumenti destinati ad essere indossati e/o utilizzati durante il lavoro per proteggere le parti del corpo esposte ad un rischio.

In base alla parte del corpo protetta si possono distinguere dispositivi per:

- > protezione della testa e del viso (cranio, orecchio, occhi, vie respiratorie e volto):
  - caschi o elmetti da indossare quando sussiste il rischio di caduta di oggetti dall'alto (lavori sopraelevati come ad esempio taglio di alberi o attività all'interno di buche o fossati)
  - cuffie, inserti auricolari da indossare quando si lavora con il trattore, i mulini per la macinazione, etc.
  - occhiali e visiere da usare in varie attività agricole come potatura e raccolta dei prodotti agricoli, etc.

8 Przyrzady do ochrony indywidualnej!

Wybor przyrzadow do pracy, to podstawowa regula aby chronic pracownika przed niebezpieczenstwem, nalezy pamietac o odpowiednich przyrzadach do ochrony indywidualnej. Dotyczy to wszystkich urzadzen, przyborow uzywanych podczas pracy, ktore maja, chronic pracownika, ktory jest narazony na ryzyko.

Jesli chodzi o cialo pracownika, moga byc naralone na niebezpieczenstwo nastepujace czesci ciala!

- > ochrona glowy i twarzy (glowa, uszy, oczy, drogi oddechowe)
- kaski i inne elementy chroniace glowe. Jesli istnieje ryzyko spadniecia czegos z gory (praca na wysokosci np; ciecie drzewa, lub praca w rowie, fosie)
- kufie- nalezy uzywac podczas takich prac jak: przycinanie, zbior, mielenie itp...
- specjalne okulary, ktore nalezy uzywac przy niektórych pracach w rolnictwie jak; przycinanie, zbior produktow wyproducedowanych it p..

- mascherine, da usare durante il trattamento antiparassitario, l'ispezione dei pozzi neri, la macinazione, la movimentazione e lo stoccaggio di fieno, etc.
- > protezione dell'arto superiore (mani, braccia):
  - guanti da indossare contro i rischi meccanici (perforazioni, tagli, vibrazioni), i rischi chimici (uso di fitofarmaci, antiparassitari, disinfettanti, etc.) e i rischi microbiologici (contatto con gli animali, il letame e il terreno)
- > protezione dell'arto inferiore (piedi, gambe):
  - scarponi o stivali da usare durante le lavorazioni che presentano pericoli di punture, tagli, ustioni e schiacciamenti.

9 Il lavoro in luoghi isolati

Se il lavoro è in un luogo isolato è
IMPORTANTE AVERE:

- un mezzo idoneo per COMUNICARE con l'azienda e attivare rapidamente il 118
- telefoni fissi aziendali, telefoni cellulari o ricetrasmettenti collegate con l'azienda
- il pacchetto di medicazione: utile in caso di piccole ferite.

- maski na twarze- nalezy uzywac podczas mieszania srodkow przeciwpasozytniczych, czyszczenia kanalow, mielenia, podczas pracy związanej ze sianem itp...
> ochrona czesci ciala takich jak; (rece, plecy),
- rekawice, ktore nalezy uzywac przeciw niebezpieczenstwom mechanicznym (przeciecia, trzesienia), niebezpieczenstwom chemicznym (podczas uzywania srodkow chemicznych, pasozytniczych, dezynfekujacych itp.), oraz niebezpieczenstwom mikrobiologicznym (kontakt ze zwierzetami, z terenem).
> ochrona czesci ciala takich jak: stopy, nogi!
- buty lub gumiaki- nalezy uzywac podczas pracy narazonej na ryzyko takie jak; klucia, ciecia, oparzenia, zgniecienia.

9 Praca w miejscach odizolowanych!

Jesli miejsce pracy jest odizolowane

WAZNE ABY MIEC KONTAKT Z ZAKLADEM:

- w razie wezwania pogotowia ratunkowego nr 118
- nalezy posiadac telefon staty, komorke telefoniczna lub nadajniki polaczone z zakladem pracy
- nalezy miec podreczna apteczka medyczna.

Dove informarsi per la salute e la sicurezza sul lavoro

UF PISLL ZONA SUD EST

- Firenze, via Chiantigiana, 37 tel 055-6534725-04
- Figline V.no, Via Da Verrazzano, 2 tel 055-9508260
pisllsudest@ASF.toscana.it

Comuni: Bagno a Ripoli, Barberino Val D'elsa, Greve in Chianti, Impruneta, Tavarnelle V.P., S.Casciano V.P., Pontassieve, Rufina, Pelago, Figline Valdarno, Incisa in Valdarno, Reggello, Rignano sull'Arno

Altre strutture ASL presenti sul territorio di Firenze:

U.F. PISLL MUGELLO

Borgo S. Lorenzo: Viale IV Novembre, 93
tel 055-8451625, pisll.mugello@ASF.toscana.it;

U.F. PISLL FIRENZE

Firenze: Via della Cupola, 64
tel 055-342331, pisll.fi@ASF.toscana.it

U.F. PISLL NORD OVEST

Sesto Fiorentino: Via Righi, 8 tel 055-4498401
Scandicci: Via Rialdoli, 80 tel 055-7294291

pisll.nordovest@ASF.toscana.it

Orientamento e Assistenza dei cittadini stranieri per l'accesso ai servizi del territorio Zona Sud Est

Sportello informativo del Progetto Migranti

Centro Interculturale, Via Piave 2, 50065

Pontassieve (FI), Tel. Fax. 0558315548

cemel@comune.pontassieve.fi.it

www.progettommigranti.it

www.comune.pontassieve.fi.it/cint